

Randers Kommune

Hørning

Landsbyregistrering 2011

Hørnings historie

Oprindelse

Hørning kendes tilbage til 1407 som Hørninge, men der er ved udgravninger fundet betydeligt ældre tegn på bebyggelse på stedet.

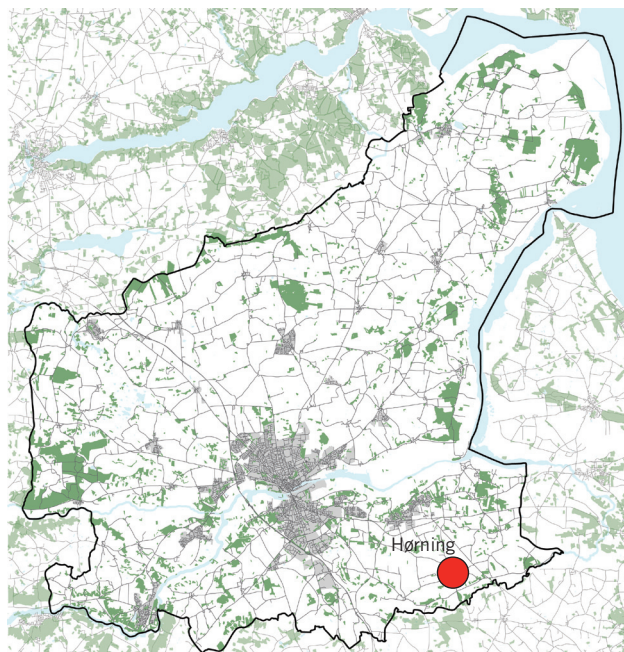
Byen er en uregelmæssig vejforsteby, hvor gårdene klynger sig omkring T-krydset hvor Langgade, Præstedalsvej og Lykkeskovvej mødes. Her har mange store gårde ligget i en krans om forten. Kirken ligger lige øst herfor.

Byudvikling

Hørning har siden år 1900 udviklet sig mod nordvest langs Langgade. Syd for vejen er byjord blevet udstykket til mindre villa-parceller. Hørning har i dag nærmest fået form som en vifte. Et gammelt jorddige mod markjordene findes stadig og markerer byens klare afgrænsning.

Mod nord er der anlagt fem korte stikveje, bebygget med parcelhuse opført fra omkring 1970 til i dag. Disse parceller har tidligere kunne følge med efterspørgslen på byggegrunde. Nu er udviklingen hoppet over på den anden side af vejen og har udstykket et større areal på hjørnet af Langgade/Gundestrupvej. Dette område i byens nordvestkant er allerede fuldt udbygget.

Hørning er i 2010 opgjort til at huse 290 indbyggere.

Luftfoto 2010, hvor Hørnings vifteform tydeligt ses. Den gamle bydel mod sydøst, og den nyere mod nordvest.

Topografi og landskab

Landskab

Landskabet omkring Hørning er et let bølget morænelandskab, der falder ned mod et dalstrøg nord for byen. Mod syd og øst stiger terrænet let op til Sorthøj ved Ravnholt, der ligger 55 moh.

Beliggenhed

Hørning ligger med den gamle bymidte på et relativt fladt område, men mod nordvest stiger landskabet op til den nye bydel på Bøgebjerg. Hørning er temmelig langstrakt, men udgør et fint forløb af sammenhængende bebyggelse langs Langgade.

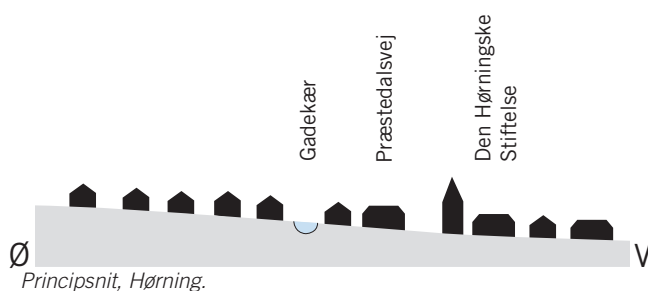
Oplevelse

Hørning har en gammel og flot grænse mod sydøst, hvor et jorddige løber bag rækken af byhuse. Diget markerer skellet mod det dyrkede land.

De grønne arealer i landsbyen fremstår særdeles velholdte. Dette gælder både private haver og de grønne fællesarealer, så som området omkring det lille gadekær.

Fra Hørning er der flotte brede kig ud over det bakkede morænelandskab. Dette gør sig særlig gældende fra området omkring kirken, samt det nybyggede område Rodenlund, der ligger højt i landskabet.

Ankommer man fra syd ad Lykkeskovvej, møder man landsbyens større gårde. Især den store gamle gård, Lykkeskovvej 6 på venstre side af vejen fremstår markant. Hvis man ankommer fra øst ad Præstedalsvej, er kirken blikfang og det centrale element. Sammen med beplantningen og det bugtede vejforløb ind i landsbyen, giver det en utrolig flot ankomst.

Ankomsten til Hørning fra øst ad Præstedalsvej med kirken som det dominerende element.

Grusvejen Tjørnestien defineres af bevoksning, der skaber et fint sigt bag om gårdene.

Sigt fra den højtliggende nye del af landsbyen mod den gamle bydel og videre ud i landskabet bag Hørning.

Funktioner og infrastruktur

Funktioner

Hørning har som mange andre landsbyer, måtte vinke farvel til deres brugsforening og de få erhvervsvirksomheder. Midt i landsbyen ligger dog Hørning Auto- og Traktorværksted, som fortsat er aktivt. Overfor ligger Langgade 28, et mindre erhvervsbyggeri, som ser ud til at blive brugt af autoværkstedet.

Ved Præstedalsvej ligger et gammelt snedkerværksted, som ikke længere benyttes.

De fleste gårde i bymidten er stadig omfattet af landbrugspligt, men mange synes kun drevet på hobbybasis med begrænsede tilliggender til hestehold el.lign.

Bofællesskabet i Den Hørningske Stiftelses bygninger ved kirken er et botilbud til ældre.

Hørnings "aktivitetsområde" ligger nord for den gamle landsby. Her er der bygget et nyt forsamlings- og aktivitetshus. Hørninghus, som det hedder, er opført i tilknytning til idrætsforeningens klubhus og benyttes til forskellige former for aktiviteter. Huset er i en bæredygtig og moderne arkitektur - et markant landemærke i byen.

Infrastruktur

Hørning er, som før nævnt, opstået omkring vejkrødset Langgade/Præstedalsvej/Lykkekovvej og disse veje udgør stadig det primære vejnet.

Fra indgangsvejene til Hørnings sydlige del er det tydeligt, at man ankommer til landsbyens oprindelige del, da vejene slynger sig ind i landsbyen med gårde på begge sider.

I den nordlige ende af Hørning er bebyggelsen nyere og med større afstand til vejene. Ankommer man af Bøgebjergvej, er man lidt i tvivl om, hvornår byen egentlig begynder. Når man passerer træerne ved Rodenlund rammes udsigten ned over Hørning ind og man glider ned over bakken med de ensartede gavlhuse på højre side og aktivitetshuset Hørninghus og parcelhuskvarteret til venstre.

Mens byhusrækken syd for Langgade har facade mod Langgade, har parcelhuskvarteret nord for gaden stikveje med 6-8 huse hver. Dette giver et lidt ensidigt gadebillede uden megen dialog på tværs af vejen.

Tjørnestien, der går bag smågårdsrækken øst for Langgade, er en fin smal markvej med masser af atmosfære og landsbystemning. Gårdene og beplantningen står helt ud til vejen og der er ro for Langgades trafik.

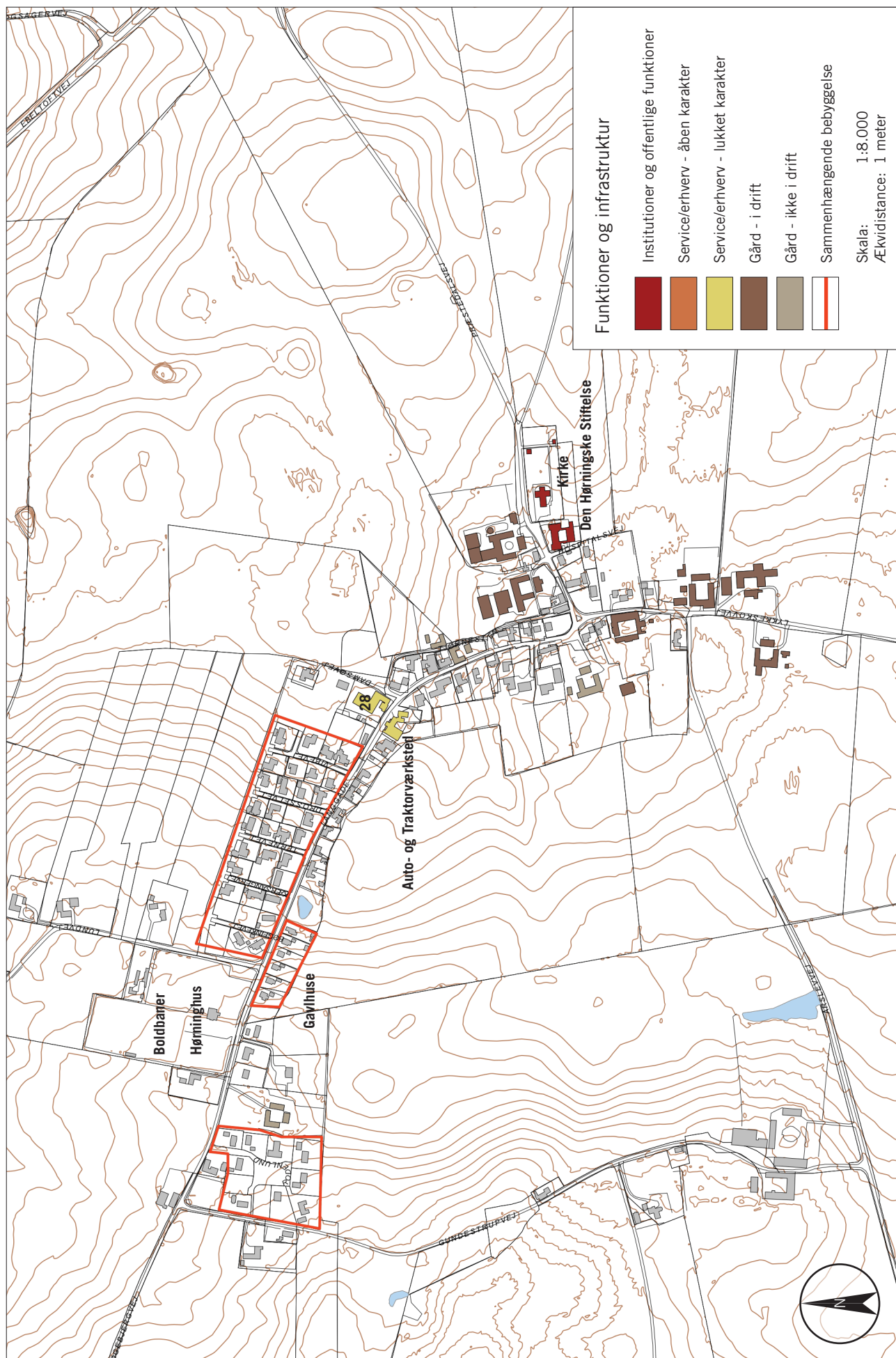
Den Hørningske Stiftelses klosterlignende bygning ved kirken er et markant element i landsbybilledet.

Tjørnestien byder på en unik landsbyoplevelse med masser af atmosfære.

Stor lade, lille vej. Gårdene har stadig en fremtrædende plads i Hørnings centrale del.

Bebyggelse, arkitektur og kulturmiljø

Bebyggelsesstruktur

Hørning kan strukturmæssigt groft inddeles i fem grupper.

Den gamle gårdbebyggelse omkring Langgade/Præstedalsvej/Lykkeskovvej.

Her dominerer de store gårdanlæg bybilledet sammen med større byhuse og kirken samt Den Hørningske Stiftelse. De sydligste gårde er udflyttergårde, som engang har været beliggende i landsbymidten. Lykkeskovvej nr. 6 er i særdeleshed dominerende pga. sin beliggenhed helt ud til vejen.

Smågårdene langs den sydlige del af Langgade.

Her har byens mindre gårde og husmandssteder ligget i en række langs gaden siden tidernes morgen. På gamle kort ses en tæt, uregelmæssig bebyggelse. Denne struktur er kun bevaret i den nordøstlige del af området mellem Langgade og Tjørnestien. På de øvrige grunde ligger nu by- og parcelhuse med små haver.

Byhusene på sydsiden af Langgade.

Denne husrække består primært af villaer i rød tegl. Stilen går fra bedre byggeskik-huse over ornamenterede historiske villaer, til enkle repeterede gavlhuse. Den smalle husrække er bygget på tidligere byjord og holder sig inden for det gamle dige, der markerer den skarpe overgang til markerne.

Parcelhuskvarteret nord for Langgade.

Her er der siden 1970 bygget ud mod nordvest - en stikvej ad gangen. Udviklingen i typehusbyggeriet fra gule et-plans teglstens-huse til nutidens 1,5-plans træhuse kan følges nøje.

Nybyggerkvarteret Rodenlund.

Her har lokalplanen givet vide rammer for valg af materialer og placering af bygninger. Alt fra traditionelle rødstens-typehuse til moderne villaer i blådæmpede tegl med zinktag kan findes her. Bebyggelsen er spredt grundet de store grunde og husene er store. Udsigten mod nord når man kører ud af området er spektakulær og fortæller med al tydelighed hvorfor det er attraktivt at bosætte sig her.

Arkitektur

Den Hørningske Stiftelse er landsbyens mest markante byggeri sammen med kirken. Bygningen er i dag udvidet bagtil og rummer et bofællesskab for ældre. Grundet stiftelsens historie og betydning for lokalsamfundet samt byggeriets gode beskaffenhed, vurderes det som særdeles bevaringsværdigt. Bygningen bør SAVE-registreres.

Det gamle snedkeri midt i Hørning på Præstedalsvej 3 udgør et kulturhistorisk minde og bygningen bør SAVE-registreres.

Foruden de ovenstående byggerier, bør en række gårde SAVE-registreres. Det gælder Lykkeskovvej 3, 6, 7, 8 og 9, Præstedalsvej 4, 5 og 9. Desuden bør bebyggelsen langs Langgade registreres.

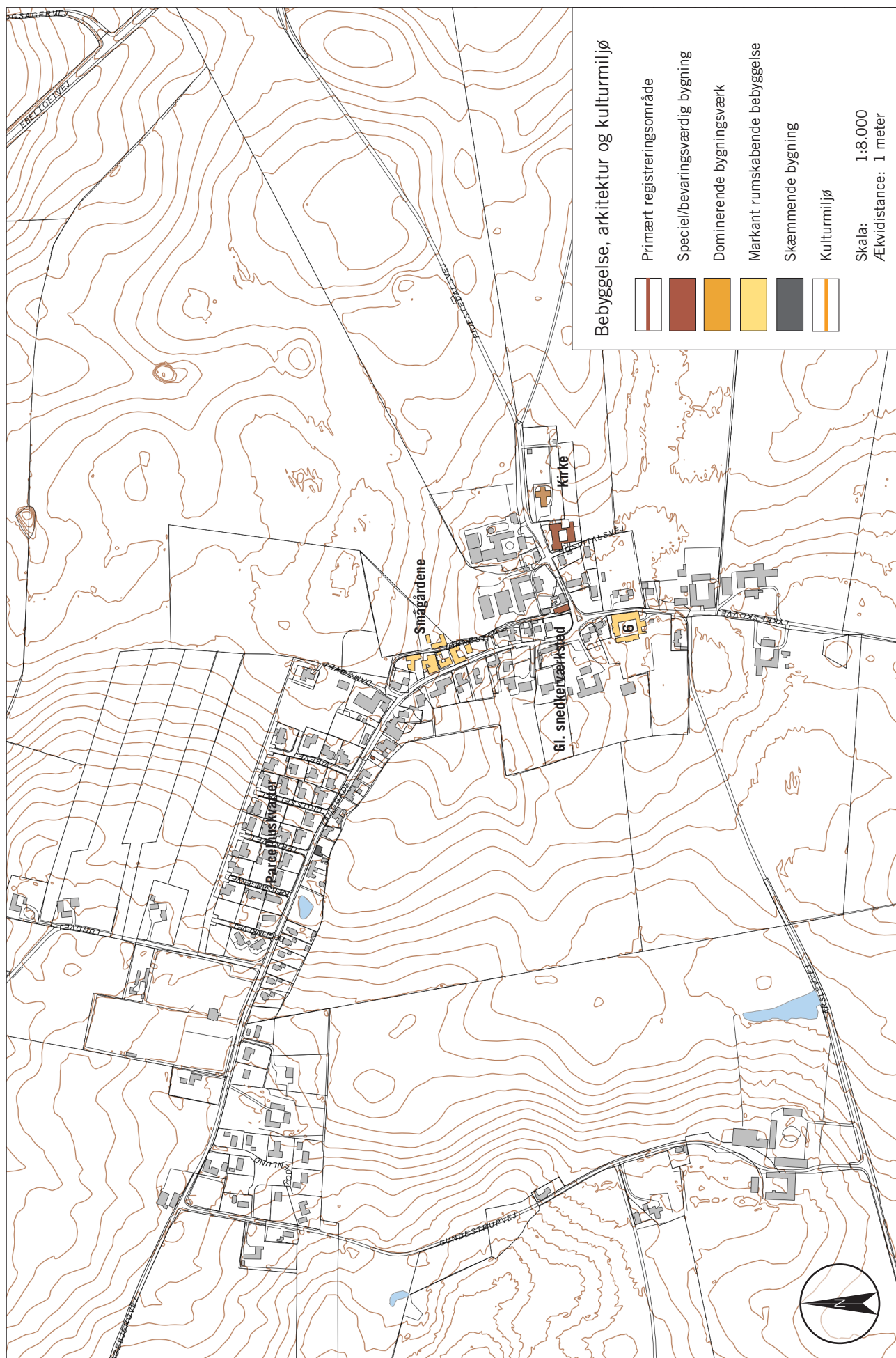
Lykkeskovvej 6 med sin store bindingsværkslade ud mod vejen.

Rødstensvillaer langs Langgade skaber bymiljø. Hele bebyggelsen omkring Langgade bør SAVE-registreres.

Rodenlund er en meget varieret bebyggelse.

Afgrænsning og byggemuligheder

Afgrænsning

De opdyrkede marker grænser op til Hørning på alle sider. Omkring Hørnings gamle del er det gårdenes haver og kirkegården, der danner overgangen til det åbne land.

Bag byhusene langs Langgades sydside er der en markant grænse mod de opdyrkede marker i form af et gammelt dige.

Parcelhuskvarteret nord for Langgade afgrænses af en række høje træer mod markerne.

Der er endnu ikke etableret beplantning omkring den nye bebyggelse Rodenlund og grænsen her er relativt svag - særligt når den opleves på afstand.

Byggemuligheder

Fremtidig udstykning af Hørning skal ske med respekt for byens historiske udvikling og grænser. Der peges på området nord for langgade og det eksisterende parcelhuskvarter som fremtidigt udviklingsområde.

De åbne områder omkring kirken og de større gårde i denne ende af landsbyen bør friholdes for bebyggelse. Engene nord for Tjørnestien bør heller ikke bebygges, da dette vil svække smågårdenes tætte relation til engene og markerne.

Midt i Hørning er der i dag en stor tom plads, efter at bebyggelsen her er revet ned og har efterladt en åben plads. Bebyggelse på dette sted kan være med til at styrke landsbyen, men bør disponeres, så den understøtter Hørnings skala og struktur. En del kan evt. udformes som offentligt tilgængeligt areal i form af et torv eller lignende.

Områder der friholdes for bebyggelse

Arealerne omkring kirken bør friholdes for bebyggelse, for at bevare dens synlighed fra oplandet.

Eng- og markarealerne øst for Tjørnestien bør friholdes for bebyggelse, for at bevare det intime miljø der karakteriseres ved den fine sammenhæng mellem bebyggelsen og det åbne land.

Nord for Hørning åbner landskabet sig med lange kig ud over markerne. Her et kig fra Langgade, nord for Rodenlund.

Lykkeskovej 1 nedrevet og har efterladt en åben plads. Hørning kan styrkes gennem ny bebyggelse, men den skal understøtte byens skala og struktur.

Sammenfatning

Den gamle del af Hørning ligger relativt fladt omgivet af landbrugsjord. Med tiden er landsbyen udbygget mod nord-vest, op over bakken, hvor man har udsyn ud over det store plateau mod øst.

Hørnings karakteristiske 'boomerangform' har eksisteret siden landsbyens grundlæggelse, og er blevet stadig mere karakteristisk med udbyggelsen mod nord. Vejstrukturen er meget original og intakt den dag i dag.

Hørning er en særdeles velholdt landsby, med flere små fine, karakteristiske miljøer. Et markant sted i landsbyen er pladsen foran kirken og den Hørningske Stiftelse. Dette område ligger på kanten af Hørning, og er især synligt ved ankomst ad Præstedalsvej.

Særlig karakteristisk er også Tjørnestien, der går bag om de små gårde fra byens centrale del. Denne gamle del af Hørning er værd at værne om.

Sårbarheder

Hørning synes generelt meget velfungerende og velholdt. Kanterne i landsbyens nordlige del kan synes en anelse uklare, primært omkring Lundvej.

Hørnings historiske aflæselighed ligger dels i bebyggelsesafgrænsningerne som er klart definerede. Aflæseligheden kan komme under pres, hvis der placeres udstykninger op ad disse grænser og især hvis der rives eksisterende bygninger ned og der opføres bebyggelse af en anden type.

Anbefalinger

- Den gamle del af landsbyen holder en helt klar struktur, der understreger landsystemningen og byens historie. Denne fortællerværdi bør fastholdes og nye udstykninger placeres så de historiske træk fortsat kan aflæses i by- og landskabsbilledet.
- Ved nedrivning af eksisterende bygninger bør der opføres nyt byggeri som i skala og type indordner sig og tilsvarende den omkringliggende bebyggelse. Erstatning af et gammelt husmandssted med f.eks. rækkehuse vil svække landsbymiljøet.
- Det gamle snedkeri og den Hørningske Stiftelse, hhv. Præstedalsvej 3 og 8, SAVE-registreres. Det samme gør gårdene Lykkeskovvej 3, 6, 7, 8 og 9, Præstedalsvej 4, 5 og 9. Desuden bør bebyggelsen langs Langgade registreres.

Snedkeriet vidner om at Hørning engang havde et bredt udbud af håndværkerhverv.

En del af Langgade har en udpræget fin landsystemning.

